

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne peti-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Vabilo na naročbo.

S 1. marcem se „Slov. Narod“ lahko na novo naročuje in velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za mesec marc 1 gld. 10 kr.
Za četrt leta 3 „ 30 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za mesec marc 1 gld. 40 kr.
Za četrt leta 4 „ — „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti sprejeman „ „ 3 „ — „

P. n. gg. naročnike, kateri še niso plačali naročnine, prosimo uljudno, naj nam pošljejo zaostale zneske.

Administracija „Slov. Naroda“.

Poljaki zapuste državni zbor.

Kar smo povedali v prvem članku predzadnjega lista po glasu, ki je bil v Ljubljano dostignil, uresničuje se: Poljaki bodo izstopili iz državnega zbora. Strogo vladni časopisi potrjujejo, da je vladi izpodletelo Poljake za sebe in za volilno reformo pridobiti, ter da je nit razgovor med njimi in med ministerstvom popolnem pretrgana. Da Poljaki iz državnega zbora izstopijo, je sklenena in gotova stvar. Kadar pride nova postava o volilni preuredbi v zbornici v drugem branji na vrsto, Poljaki odidejo.

„Kasno prihajate, ali vendar pridete“ moremo s Šilerjem vsi avstrijski Slovanci in federalisti Poljakom zaklicati. Poleg otožnosti, da Poljaki niso tega odločilnega koraka poprej storili, veseli smo, da so ga vsaj zdaj storili. Koliko vpliva bode imel

ta izstop, tega zdaj v hipu natanko preračunati ni mogoče. Lažje je zračunati, koliko bi ga bil imel, ko bi se bil prej zgodil, in koliko ga zdaj na ravnost in na enkrat imeti ne more.

Ko bi bili Poljaki izstopili takrat, ko je Hohenwart vsled nemških intrig padel, ustavovorni Nemci ne bi bili imeli večine, ne bi bili mogli niti zborovati in krona bi bila prisiljena precej zopet pobrati baš proč vrženo nit poravnavanj s Slovani. Ali Poljaki tega niso storili, temu ostali so v državnem zboru do zdaj, tako dolgo, da se je nemška ustavoverna stranka utrdila, tako da morejo ustavoverci še zmirom sklepati, če prav Poljakov ni. Po decemberski ustavi namreč je zdaj v državnem zboru 203 članov. Da se more sklepati, treba je, da jih je 100 nazočih. Da se ustava premeni (kakor tu z volilno reformo) potreba je da glasujeta dve tretjini pričujočih zato. V sedanjem zasedanju sedi v državnem zboru 164 članov, ustavovercev je 120, Poljakov 38. Dve tretjini od teh, še zdaj „nazočih“ tedaj znaša 109. Torej je jasno, da morejo ustavoverci brez Poljakov formalno „veljavno“ sklepati. Da bodo to skušali storiti, o tem ne dvomi nihče, kdor kolikaj nestidnost te kliče pozna. Izstop Poljakov tedaj možnosti glasovanja v državnem zboru ne uničuje zdaj tako, kakor bi jo bil prej.

In vendar je prevelike važnosti, da se k Čehom, Slovincem in nemškim federalistom pridružijo zdaj, če prav kasno, s svojim izstopom tudi Poljaki in to ob enem času, ko Nemci s svojo volilno reformo glavni in zdaj že edini svoj vladni protislovanski program izpeljujejo. Kadar je govor o decemberski ustavi, očita se Poljakom in Slovincem, da so sodelovali pri njenem rojstvu. Ako od-

vseh zapuščena svojat ustavovercev volilno reformo tudi res sklene — ne bode se moglo tako „sodelovanje“ očitati ni Čehom, ni Slovincem, ni Poljakom! Ustavoverci si bodo med soboj in za sebe ustavo dali, zastopniki 4 milijonov Nemcev bodo postavili silili 20 milijonom Avstrijcem! Jasno bode avstrijski kroni in svetu, da tak parlamentarizem ni noben parlamentarizem, in najvišji krogi na Dunaji menda vendar ne bodo postavili sankcionirali, proti kateri so vsi Slovani in doberšen del Nemštva tako odločni, da niti nazoči tam nečejo biti, kjer se dela. Za to moremo Poljake kot pomočne čete, baš v naš federalistični tabor ob nevarnem času prišle, z veseljem pozdravljati.

Prošnja do cesarja.

Dalje smo sprejeli podpise za prošnjo do cesarja:

— Iz **Kamnika** 24. februarja: V našem mestu je podpisalo 162 vrlih mesčanov peticijo do cesarja. Dalje so v kamniškem okraji pristopile k peticiji občine: **Podgorja z 261** podpisi, **Zlato polje**, **Loka** v tubinski dolini in **Vranjapeč, Palovče**.

— Iz **Koprive** na Krasu 23. febr.: Naš občinski zastop in 130 posestnikov je podpisalo peticijo do cesarja.

— Iz **Černiške** županije na Goriškem 23. februarja s 30 podpisi gg. županov, podžupanov in drugih posestnikov.

— Iz **Rifenberg-a** na Goriškem 23. febr.: Prošnja do cesarja je podpisalo 140 posestnikov s starešinstvom na čelu.

Iz **Šempas-a** na Goriškem 23. febr.: Tudi naše starešinstvo je pristopilo peticiji do cesarja.

Listek.

Na morji.

Od Kleka 7. febr. [Izv. dop.]

Krasno jutro. Solnce priplava majestetično izza sneženih gorá dalmatinskih in jih čarobno obseva s svojimi zlatimi žarki, da so podobne hribom z milijardi demantov obsejanim. Tak prizor se nam kaže, ko odriremo ob 9 zjutraj od glavnega mesta dalmatinskega, slovanske stolice Zadra. Mašina jame svoje počasno, enoglasno delo, oraje morske valove zadrškega kanala, kojega obdaje od ene strani precej obdelana zemlja dalmatinska, od druge pa visoko kipeč, kamnit otok. Pospeševalo nam je pot najugodnejše vreme, tako, da smo se nadejali, vsaj v teku prihodnje noči doseči Dubrovnik, stare slovanske Atene.

Kdor je že sam vozil se po širocem morji,

pritrtil mi bode gotovo, da je vendar malo čudno človeku pri sreči, ko začenja za njim zmirom bolj in bolj zginjevati suha zemlja; kajti, če je tudi v trenutku nebo še tako jasno in ocean še tako miren, bati se je vendar treba, da razpošlje kar na enkrat Eol svoje male in velike bogove, kateri začno vihrati in razrivati morje do črne globočine njegove in kopiciti val vrh vala, visoko kakor goré. Tedaj ne pomaga nobeden, še tako močan brod; kajti razljuteni Pluton mora imeti svojo žrtvo. — Tako sem premišljeval tudi jaz ves zamišljen slone na krovu, ko dospe naša oklepica med dva velika, skoraj dotikajoča se otoká: strme pečine vise nad nami in otlo odmeva od obeh stranij bobnenje velikanske mašine, katera počasno deli peneče se valove. Pa skoraj v najlepšem trenutku začuje se tromba našega trobentarja, v znamenje, da nas čaka na mizi pripravljen zajutrek. Hudovaje se, da ima naš kuhar tako

neobčutljivo srce do romantičnih prizorov, občudujem še nekoliko časa krasno delo „večnega zidarja“ in potem se nevoljen udam neusmiljeni postavi, ki pravi: „Posluži se, kadar je pripravljeno; pozneje ne dobiš nič“, — kajti na morji se ne da iti v krčmo, tudi za gotove novce ne. Po zajutru grem zopet na krov in občudujem zmirom bolj odmikajoče se otoke in zadaj bliščeče se snežnike, da me na posled spravi mrzla sapa, katera je začela zmirom bolj pihati, nazaj v gorko oficirsko sobano.

Počasno preide dan. Daleč proti severovzhodu vidijo se skozi megleni zrak dalmatinski otoki, proti jugozahodu pa neobširna morska planjava. Ker nij tedaj nobene stvari, katera bi zanimala oko, gleda vsak, da se kmalu po obedu spravi v svojo spalnico, kjer se prepusti sladkim sanjam, v veselej nadi, da se prihodnje jutro prebudi v Dubrovniku. A človek obrača, bog obrne. Komaj sem po-

— Iz **Skopa** na Goriškem: Naša občina se pridružuje k peticiji do cesarja.

Iz **Kreplja** na Krasu: Starešinstvo in mnogo posestnikov naše županije je podpisalo prošnjo do cesarja.

— Iz **Goriškega** smo sprejeli eno polo z 90 podpisov gg. župana in podžupana, odbornikov in posestnikov. Ime občine pa nij zapisano. Tudi se nam piše iz **Gorice**, da je mnogo občin peticije naravnost do cesarja odposlalo. Prosim, naj se nam naznanjajo imena občin, katere so to storile in število podpisov.

— Iz **Pišec** na Štajerskem se nam je poslala še ena pola z 41 podpisi.

— Iz **breškega** okraja smo še dobili podpise: iz **breškega mesta**, iz **breške** in **dobrovske** fare.

— Iz **sevnškega** okraja na Štaj. so nam poslale pole s podpisi iz občin: **Blanca**, **Senovo**, **Brezje**; nekoliko podpisov tudi iz **Rajhenburga**.

— Občina **Avber** na Krasu pristopa vsa k peticiji do cesarja.

Politični razgled.

Notranje dežele.

Na **Dunaji** so bili te dni zbrani veljavni konservativci, grof Hohenwart, grof Henrik Clam-Martinic, ogerski grof Sennyey in Falkenhayn. Vsled tega je velik strah med slabovestnimi ustavaki, ki se tem bolj boje, kaj bi bili utegnili ti federalisti skleniti, ker so jim ravno Poljaki črto čez račun naredili.

Izstop **Poljakov** iz državnega zbora je gotova stvar. Golubovski je zastoj skušal, poljske poslance pregovoriti in zastoj so tudi bila vsa ministerska obetanja, katera so res že prav daleč segala. Klub poljskih poslancev je pa terjal, da mora poravnava z Galicijo poprej od obeh zbornic, poslanske in gospodske potrjena biti, predno se hoče spuščati v posvet volilne reforme. Tega si pa ministerstvo vendar nij upalo privoliti. N. Fr. P. zdaj trdi, da je ona že davno vedela o tem izidu pogovora s poljskimi poslanci in graja ministerstvo, zakaj je Poljakom toliko obetalo.

Dalmacija spada, kakor smo že povedali, v cerkvenem oziru pod novega metropolita v Černovicah. Vsled tega so vsi narodni kraji jako vznemirjeni ter zahtevajo od škofov v Zadru in Kotoru, da naj raje odstopita, nego da bi pripoznala novega metropolita. Pa novo imenovani škof Petranovič v Kotoru je vesel, da se mu je vendar enkrat posrečilo, škofom postati in bode v kratkem odpotoval v Črnoivce, da se tamo dá posvečiti. Škof Knezevič v Zadru pa je od

nekdaj privrženec ustavovercev. Dalmatinci si žele svojo lastno nadškofijo, ali saj s Srbi združeni ostati; avstro-ogerska vlada pa jih je nalašč odtrgala od srbskega metropolita, misle, da s tem oslabi jugoslovanstvo.

Hrvatskemu „Obzoru“ pa „merodajen“ Dalmatincev telegrafira, da dalmatinski zastopniki, dokler narodni, ne bodo niti za živo glavo glasovali za volilno preuredbo.

O **ogerskem** državnem zboru je minister nauka Trefort razložil vladni program. Trefort priznava, da pomanjkuje magjarskih profesorjev zlasti za vseučilišče, da je tedaj treba, jih poklicati iz inozemskih dežel. Nevarnost germanizacije vsled tega ne bode večja. Taka nevarnost preti samo po primanjkanju vednosti in kapitala. Narodi se uče eden od drugega. Dajmo, da tudi mi do tega pridemo, da se bodo drugi narodi od nas učili. — Ta želja ministru bode menda za veke ostala samo želja. Magjarski narod je premali, da bi mogel kedaj kaj samostalnega ustvarjati. Za ministra notranjih zadev je grof Szapary imenovan.

Vnanje države.

Francoski poslanci leveice so imeli 23. februarja shod, v katerem so se posvetovali, kako se je držati nasproti predlogom odseka trideseterih. Poslanec Ricard zagovarja predloge, ter pravi, da Thiers se bode teh držal in vse nasprotne pobijal. Govornik dalje konstatira, da sta se desnica in desno središče razprla. Ako se levica, levo in desno središče združijo, zadobi republikanska vlada večino, da se jej ne bode več bati nevarnostij, katere so ji žugale iz združenja monarhičnih strank. Zato govornik živo priporoča, naj levica za predloge glasuje. Sklenilo se nij nič, in denes bode novo posvetovanje, ker v četrtek pridejo predlogi v narodni skupščini na vrsto.

Mlada **španjska** republika bode morala premagati še veliko zaprek, predno se utrdi. Monarhičnim vladam stare Evrope je prišla prav nepriležno, zato se obotavljajo s priznanjem. Angleška vlada je poslala nekaj vojnih ladij v Lisabon, da varujejo odotne interese Angležev, pa kraljevo rodovino, ki je v rodu z angleško. Pa tudi stari Thiers se obotavlja, priznati jo, akoravno so časniki to že poročali, francoska vlada je svojemu poslancu v Madridu le ukazala, da naj z novo vlado občevanje napravi. Ravno tako je storila Angleška. Italijanski listi pa celo pišejo, da je Thiers skriven Orleanec, kar nij neverjetno. Thiers je že leta 1848 hotel obdržati njihovo vlado, a prišel je prepozno, ker narod nij več maral za nje. Ko je Thiers nastopil predsedništvo republike, dobili so Orleanci kmalu dovoljenje, vrniti se na Francosko nazaj, kjer sedaj pridno rujejo proti njej. Morebiti bi se jim bilo to še bolje pospešilo, a zadrževalo jih je nekaj to, da je republikanska stranka na Franco-

skem zelo močna, ter da ima v sebi najbolj energične in talentirane moze. Zraven tega so se pa tudi zelo diskreditirali s tem, da so takoj po svojem prihodu terjali 40 milijonov frankov odškodnine za ta čas, ko so bili prognani iz Francoskega, in to v očigled velikanskim izgubam, katere je trpela dežela v vojski s Prusi. To je bilo vendar preveč, narodna skupščina je njihovo zahtevanje odbila, in morali so svoje namere odložiti. Thiers pa se zraven tega drži svojih starih načel, katere je že poprej izrazil v svojih govorih v narodni skupščini. Njegov namen je, povišati vpliv Francoske s tem, da pospešuje slabost in needinost sosednih držav. Vsled tega njegova dvoumna politika proti Italiji in Španiji. Kralj Amadej je bil njemu trn v peti, ker se je bal, da bi se s tem moč Italije ne povišala, ako bi kralji iz italijanske dinastije vladali tudi v Španiji. Zato je pustil uporne Karliste, da so se potikali na Francoskem ob španjski severni meji, podpirani od francoskih legitimistov, ter delali španjski vladi zadrege. Pa Thiers tudi don Karlosa ne mara, vsled tega zadnje naredbe zoper njegove privržence, nego on baje podpira kandidato vojvoda Montpensier, moža starejše hčere bivše kraljice Izabele, ker bi potem s časom Orleanci dobili vlado na Španjskem in Francoskem. Javaljne bode ta tesnorsna politika Francoskej kaj koristila.

Španjska narodna skupščina je sprejela postavbo, po kateri se konskripcija odpravi ter upelje splošnja vojaška dolžnost. Oficirji narodne straže so pozdravili narodno skupščino. Predsednik Martos je odzdravljajal ter rekel, da se zanaša na armado in prostovoljce republike, da bodo podpirali vlado v vsakej nevarnosti. Govor je bil z dobroklici sprejet. Zanimivo je, da iz Berolina telegrafirajo po svetu o uporih Karlistov.

Dopisi.

Iz Novega mesta 23. febr. [Izv. dopis.] Slovenci smo radi židane volje! Novomeščanje, akoravno zdaj brez priličnega prostorišča za obhajanje čitalničnih veselje, smo vendar tudi ta predpust dvakrat prav po srci naradovali in nasukali se. Čitalnica si je najela dostojne krčemske sobane, v katerih je brez posebnega vabljenja zbralo se polno naših slovenskih krasotic, katere, to se vé, niso ostajale brez neutrudljivih plesalcev. To obilno udeleževanje od strani meščanov nam daje veselo zaupanje, da naš važni narodni zavod, ako tudi v sedanjih zadregah že dalje časa ne more kaj, vendar zato nij še izgubil čilih močij. Torej bode tudi že pričeto zidanje, novomeškega „narodnega doma“ dosta lahko in toliko hitrejše šlo izpod rok, ako še druge sestre či-

čival kake štiri ure, kar me prebudi čudno bobnenje in ropotanje. Urno planem na noge, hote se prepričati, kaj se je pripetilo, a nijsem se mogel držati po konci; zdaj se zvrnem na eno stran, zdaj na drugo, kakor meri pijanec ulice od enega kraja do drugega. Zdaj spoznam, da je nastal po noči vihar, kateri treska brod po kipečih valovih, da škripljejo jarbula in preté razrušiti se svojo velikansko težo vse poslopje. Hitro se tedaj napravim in tavam kakor ves pijan na zgornji krov, da tam obširno pregledam naše stališče. Tu se mi kaže krasni prizor. Sapa piha po vrveh in gode tako čudno in tužno, kakor bi nam smrtno boginje pele mrtvaško pesem: brod pa pleše po velikanskih valovih, da je groza gledati; zdaj se pogrezne sprednji del globoko v peneč se prepad, zdaj je zadnjega komaj več videti iz belih valov. Kmalu se zavalj barka na

desno stran, in zopet v tem trenutku že pluskajo na levoj bele pene čez krov. Nikjer se ne da prosto stati; držati se moram trdno za vrvi, da se ne zavalim čez kraj v neizmerno zijajoče morsko brezno. Povsod po kotih leže omamljeni mornarji, kojim pripomaga nemila osoda, da bodo potrebovali hrane za šest ur prej, nego bi jim je bilo treba po navadi. Da bi ne bil Jupiter pluvius uganjal svojih hudobnostij, ostal bi bil še dalje na krovu, a ker je deževalo, kakor bi lil iz škafe in ker mi je bilo dobro znano, da se naša oklepunica, na katero mora biti v resnici ponosna avstrijska marina, še veliko večjega viharja ne ustraši, podam se nazaj v posteljo in poslušaj, kako piska vihar in kako se giblje brod, mislim si, da sem malo dete, kateremu prepeva skrbna mati zibaje ga, in zopet kmalu brezskrbno zaspim.

Vihar je trajal vso pretečeno noč in

še denes se nij pomirilo morje, kar se je dalo spoznati po gotovih mornarjem znanih znamenjih že naprej. Zato smo urno zapustili široko morje in krmilo obrnili proti mirnej luki; kajti, če tudi nij bilo najmanj nevarnosti, da bi se nam pripetila kaka nezgoda, škoda se vendar godi velika brodovju, ako ga vihar več časa tako premetava po valovih; kajti pri vsacem udarci se poslopje razruši nekoliko, kar se vendar le pozna, če tudi ne precej, vsaj gotovo čez leta. Pri slavno znanem otoku Lisa jo tedaj krenemo mesto proti Dubrovniku, med strmima kamnitima otokoma Lesina in Kurcola v varno luklo Klek, kjer nas pozdravi ondaj stoječa avstrijska vojna ladija Sansego s krasnim bengaličnim ognjem, in kjer smo namenjeni čakati, da se pomiri vzburjeno morje. —

Plavžarjev.

talnice in slovenski rodoljubi sploh kakorkoli priteko na pomoč.

Tukaj se nekaj kuha zoper zdanje možato in pravilno postopanje naših narodnih poslancev. Nemškutarji, ki, kakor vemo, bi radi, da bi naši poslanci šli nam očitno krivični volilni reformi ministrirat v dunajsko lesenjačo, zduhtali so eno, da bi našim meščanom in sploh Dolenjcem peska nametali v oči. Kaj menite? Pravijo: „Glejte, vi Dolenjci bi železnico imeli že dovoljeno skozi Novo mesto, ako bi kranjski poslanci bili na Dunaji. Tako pa ne doboste železnice!“ In v ta namen, da bi našim poslancem velelo se iti na Dunaj moledovat za železnico ali da eventualno bi izrekla se jim nekaka „nezaupnica“, skovali so neko adresu in iščejo za-njo podpisov. Tedaj že zopet ta stara komedija z železnicami! Le človek brez najmanjšega razuma o politiki sedanje vlade more takim ljudem dati loviti se na limanice. Ako vlada spoznava, da je dotična železnica potrebna in koristna deželi in državi sploh, — kar mora spoznati, — dala jo bode graditi sama ob sebi in dolžna je graditi jo; in če pa tudi vsi slovenski poslanci, in ako bi ves čas klečali v dunajskem „rajhsratu“, ne bi izprosili železnice — to vemo! Da bi pa naši poslanci celemu slovenskemu narodu na škodo barantali za železnico in vse druge pravice našega naroda za eno železnico prodali — tega pa bogme ne! Žalibog, da menda še nekateri naši narodni možje verjemo v tej zadevi nemškutarjem in stopajo v ta razgovor z njimi. Omenim naj še, da med skrivnimi agitatorji za vse to so posebno nekateri taki, ki menijo, da kolodvor in železnična droga bodeta tekla po njihovem selišči, da bodo toraj drago prodajali dotične kose zemljišča. Vidite tedaj: gola sebičnost in nemškutarstvo. Toliko za denes. Čujem, da v kratkem hočejo z „adreso“ na dan. Tačas pa kaj več!

Iz Celja, 22. febr. — [Izv. dop.] Bralci „Slov. Naroda“ se še bodo morda spominjali v 19. številki letošnjega tečaja objavljenih blamaž tukajšnjega profesorja Hluščika, katere mu vso čast delajo in pričajo, kako vrlo on slovensčino ume, ali prav za prav umeti hoče. Gospodin je menda razlagaje „au“ in „ou“ mislil, da bodo njegovi mladi poslušalci, ako slišijo, kako dobro zna slovenskim besedam korenine puliti, nad njegovo vednostjo in umetnostjo kar strmeli, a to se nij uresničilo, in gospodin profesor je bil za eno blamažo bogateji. — Nadejati bi se vendar bilo, da bode v nemščini nekoliko boljše podkovan, če ima že pri slovensčini toliko „smole“. Pa tudi tukaj se nam odgovori, ako potrkamo: „nikogar nij doma“. Če pa nikdo ne trka in stvar vendar na dan mora, n. pr. pri razlaganju, mora revno „Kleinpaulova poetika“, ali „Egerjevo berilo“ mirno trpeti, da učena profesorjeva glava v njo kuka. Ravno takov komični prizor pokaže se nam tudi tedaj, kadar dijak pri spraševanju odgovarja. — Pa za denes dovolj od tega. Poglejmo tudi njegove sposobnosti (da jih mora nekaj imeti, je gotovo; kajti brez teh bi ne bil mogel tako visoko dospeti). Da nij padel, ima se zahvaliti pred vsem svojemu krepkemu glasu; ta je v resnici „ausgiebig“ in ga v nobenej še tako hudej nevarnosti ne zapusti. Ž njim prekosi (bolje rečeno prekriči) svojega tekmeča, ako z nobeno sicer več na dan ne more in

je že z vso svojo učenostjo pri kraji. V tem obziru je vredni posnemovalca znanega grškega kričača Kleona. Njegov životopis je gotovo marljivo študiral in morda si je moža celo za svojega „patrona“ izbral, če mu dosedanji preseda. S svojim krepkim glasom je zadobil zmago nad hirajočim gimnazijskim ravnateljstvom in ga ima sedaj popolnem pod svojim „pantofeljem“. — Druga njegova zasluga je, da Slovencev, ozirom slovenskih dijakov, trpeti ne more in ima sposobnost, jim iz nemščine dvojke pisati, ako ravno marsikateri morda več vè nego Zdi se nam, da že nemško ime, ali kakov „tsch“ v poštenem slovenskem imenu pri klasifikaciji toliko vpliva ima na obči red, kakor krvavo zaslužen „hvale vredno“ poštenega Slovence. —

Iz Zagreba 24. febr. [Izv. dop.] Namerjavane železnične črte Zemljin-Reka in Dunaj-Noví se bodeti v naši deželi križali. S tem bodemo v narodno-gospodarskem obziru mnogo pridobili. Vpraša se samo: kje se bodeti te dve črti križali? Po načrtih, kakor so denes projektirani, brž ko ne v Sisku, ali pa še južneje Siska. Mi Zagrebčani bi se ve da naj raje imeli, da bi se poleg našega mesta križali. To bi se tudi našem mestu, kot glavnemu trojedne kraljevine, pristojalo. Obe črti bi morebiti v ta namen kak mali ovinek narediti morali, kar njima pa gotovo ne bi v škodo bilo. Saj vendar naše mesto v kupčiji in obrtniji nekaj šteje in velja! Po sedanjih načrtih bo pa železnica Zemljin-Reka kakih sedem milj južneje našega mesta tekla. Črta Dunaj-Noví bo pa ali v Zaprežicu, dve milj zapadno, ali pa v Dugihselju, četiri milje iztočno od nas se našega mesta ognila, in to je uzrok, zakaj se špeciálno mi Zagrebčani za te dve železnične progi ne navdušujemo. Geografična in topografična lega našega mesta res nij ravno v prilog nameravanima progama, kajti za črto Zemljin-Reka smo odveč na severu; črta Dunaj-Noví se pa mora „Slemená“ izogniti, ki nas od Zagorja deli. „Sleme“ niti nij odveč dolgo (5—6 milj) niti odveč široko (1—1½ milje), niti odveč visoko (2000') gorovje, pa vendar še denes niti vozne ceste črez njega nij! Predor skoz „Sleme“ bi stal najmanje kakih 50 milijonov goldinarjev, svota, katere se mora vsak konsorcij vstrašiti!

Kakor se čuje — „Ung. Lojd“ namreč poroča, se bo naš sabor začetkom meseca maja na zborovanje sklical. Do ta čas bo brž ko ne tudi vprašanje: Kdo bo naš ban? in kako se bodemo z Magjari pogodili? rešeno. Če se ta dva vprašanja do tačas ne bodeta rešila, bode zborovanje našega sabora, če že ne nemogoče, pa gotovo jalovo. Ogerska regnikolarna deputacija je že pred dolgo časom pododbor izbrala, ter mu naložila naj glede finančnega vprašanja na elaborat naše regnikolarne deputacije odgovori. Pododbor ogr. regn. deputacije je za svojega poročevalca izbral Kolomana Szélla, in ta je baje te dni svoje poročilo dogotovil in pododboru predal. Kar je Koloman Széll rekel, to ne bodeta niti pododbor, niti regn. deputacija odrekla. Za to je ime Széll zadosten porok. Dunajski časopisi naznanjajo sicer v brzobjavkah iz Pešte, da bo ali da je že ogerska regn. deputacija elaborat naše deputacije zavrгла. Na teh brzobjavkah niti nij ena črka resnična. Kako se poročilo Kolo-

mana Szélla glasi, tega ne vemo, kar pa vemo je to, da se elaborat naše regn. deputacije nij završel, ampak da se je na-nj odgovorilo. Brezkončni in brezkraini govori v ogr. drž. zboru o proračunu za leto 1873 prečijo, da ne more naš sabor savorisati. Kakor perice na perišči, ali terice na terišči se prepirajo ogerski zapisniki o zadevah, ki ki se v drugih parlamentih z dvemi ali tremi besedami doženejo. Prisiljeni smo potrpljenje imeti s to magjarsko govorniško manijo, ter mirno čakati, dok se izgovorijo, in če si itak pomagati ne moremo.

Od povsodi čuje se o obilnem snegu. Pri nas ga skoro nič nij. Komaj, da bi se ga v kakšnem grabnu za kepo našlo. Gore pa okolo nas vidimo vse v snežnih obronkih.

Domače stvari.

— (Sokolova maškerada) na pustni torek se sme vredno na stran postaviti maškeradam prejšnjih let. Čitalnice krasno okinčani prostori so bili prenapolnjeni maskiranega in nemaskiranega občinstva. Natančnejši popis veselice, ki se je končala stoprv v sredo zjutraj, prepuščamo svojemu listkarju.

— (Ljubljanski telegrafisti) so učeni možje. Te dni je nek Goričan v Gorico telegrafiral, da pride domú. A domu prišedši izve da telegram nij došel. Na reklamacije se je izkazalo da so ljubljanski učenjaki telegrafskega urada telegram poslali nekam na Hrvatsko, namesto v našo Gorico. To prihaja od tega, ker se naši domači ljudje odstranjujejo, geografsko nevedni in slovensčino sovražeci tujci pa k nam nastavljajo, kateri take škode in škande strankam morda tudi nalašč delajo.

— (Ljubljanska hranilnica) je v svojem poslednjem obnem zboru sledečim društvom in dobrotelnim napravam darovala: 1. za tukajšnji ubožni zavod 2500 gold.; 2. za razdelitev obleke med uboge otroke v čitalnici 50 gld.; 3. za slovesnost na sveti večer v zavodu malih otrok 50 gld.; 4. za podporo ubogih učencev na gimnaziji v Ljubljani 200 gld.; 5. za podporo ubogih učencev na gimnaziji v Rudolfovem 200 gld.; 6. za podporo ubogih učencev na gimnaziji v Kranji 100 gld.; 7. za podporo ubogih učencev na realki v Ljubljani 300 gld.; 8. za podporo ubogih učencev na pripravnštvu v Ljubljani 100 gld.; 9. za podporo ubogih učencev na 2. mestni šoli v Ljubljani 100 gld.; 10. za podporo ubogih učencev na 1. mestni šoli v Ljubljani 150 gld.; 11. za napravo učnih pomočkov „Narodni šoli“ 100 gld.; 12. za napravo učnih pomočkov „Schulpfennig“ 100 gld.; 13. za šolske priprave ubogim dekletom pri nunski šoli v Ljubljani 300 gld.; 14. za šolske priprave ubogim dekletom pri nunski šoli v Škofjiloki 100 gld.; 15. za evangelijsko šolo 200 gld.; 16. za vzdržanje šole za male otroke 100 gld.; 17. za godbino šolo philh. društva 100 gld.; 18. za bolniško podporno društvo 100 gld.; 19. za ljubljansko gasilno društvo 200 gld.; 20. za Elizabetno otročje bolnišnico 200 gld.; 21. za podporo ubogih, iz mestne bolnišnice izpuščenih rekonvalescentov 300 gld.; 22. za brezplačno hrano kranjskih ubogih študentov v Gradci 150 gld.; 23. za delavsko, bolniško in invalidno blagajnico 100 gld.; 24. za podporno društvo uradnih pomočnikov in bolnikov kot ustanovni donesek 100 gld.; 25. za

glediščno subvencijo 300 gld.; 26. za učiteljsko društvo kot ustanovni donesek 100 gld.; 27. za podporo revnih obiskovalcev svetovne razstave obrtniškega oddelka 1200 gld.

— (C. kr. strahovanje.) Iz bistrškega okraja se nam piše: Zavoljo slovenske peticije na cesarja je c. kr. okrajni glavar v Postojni okrožnico na naše župane poslal, da bi izvedel, kako so se podpisi nabirali in da bi kazensko postopati mogel. — Kakor se samo zastopi v ti okrožnici nij nič drugega „karakteristično“, kakor podpis okr. glavarja: „Ihr ergebenster Diener Globočnik m. p., k. k. Bezirks-hauptmann.“

— (O volkovih) se nam piše iz Frankovega blizu Celja, 24. febr.: Lov na volkove 13. februarja nij imel zaželenega vspeha. Lovci so se trudili celi božji dan in sledili sovražnikom po stopinjah, ki so se poznale po snegu, a ves trud je bil zastoj. Da po tem takem nij bilo nobenega prepira zastran volkovih kož, se samo ob sebi razume; in ko bi bil kateri prej pri Valentu ali Lovriču na volkovo kožo „šnops“ pil, bil bi se peklenško spekel. — Približal se je večer, in celo krdelo lovcev — blizu 50 na številu — se je nevoljno razšlo. Nekaj dni po tem lovu snedel je nek nepovabljeni volčji gost pri Kolarji pod goro ovco in s tem dal razumeti, da še nijso vsi volkovi iz našega kraja pobegnili, kakor so nekateri lovci mislili. — Neki kmet videl ga je takoj drugi dan po lovu v bližnji hosti, a bil je brez vsega orožja, zatorej si je moral varnega zavetja poiskati pred močnim nasprotnikom. Ko je to dogodbo nekemu znancu pripovedoval, je ves jezen dostavil: Kadar vruga iščemo, ga nij, ko bi ga pa treba ne bilo, se takoj prikaže.

Razne vesti.

* (Privoljen tabor.) Češki uradniki ravno tako dobro češki znajo pisati, kakor naši slovenski uradniki slovenski. V Bernu je prosil dr. Helcelet, da se mu naj privoli tabor sklicati zoper direktne volitve. C. k. okrajni glavar mu odpiše, da v sedanjih razmerah mu nij mogoče, da ne bi privolil tabor (nelze mi nevyhovet). Helcelet hoče tedaj tabor sklicati, dotični odbor dela velikanske priprave; seveda g. glavar vse prepove.

* (Trdovratna samomorivka.) Neka 19letna deklica na Dunaji, katero je njena gospodinja obdolžila krađenja, izpila je fosforno vodo in se potem skušala obesiti. Našli so jo še o pravem času, pa ostrupljenje po fosforu je tako hudo, da nij upati ozdravljenja.

Narodno-gospodarske stvari.

— Predilska železnica. Kakor „N. F. P.“ iz poslanskih krogov ve poročati, vlada ne bode mirna ostala nasproti sklepu dotičnega odbora, o kojem smo tudi mi poročali. Trgovinski minister zahteva od odbora poizvedeti razloge, kateri so ga napotili do njegovega sklepa, da jih spravi pred ministerski svet. Zares bi bilo želeto, da se ko najhitreje odloči to vpraša-

nje, naj si bode že dovoljena predilska ali loška železnica.

Opomenica.

Eksekutivne dražbe 1. marca: Železnikovo, 3292 gld., v Ribnici. — Erženovo, v Loki. — Žitnikovo, 1475 gl., v Ljubljani. — Lešnikovo, 770 gl., v Konjicah.

Dunajska bors 26. februarja.

(Izvirno poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld. 85	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	95
1860 drž. posojilo	105	—
London	109	50
Kreditne akcije	339	50
Akcije narodne banke	990	—
Napol.	8	70 1/2
C. k. cekini	—	—
Srebro	108	35

Kupčijski strežaj

za prodajalnice raznega blaga. 20 let star, govori tudi slovenski in ima dobrih priporočil, išče do 1. aprila t. l. službo na drugem mestu; najraje zunaj na kmetih. Več se pozve pri g. **Jož. Böhm**, odvetniškem uradniku pri Dr. Wibmerju v Mariboru. (60—1)

Nr. 1949.

Razglas.

Po sklepu mestnega zbora podelijo se pri podpisnem uradu za oskrbovanje mestne varstvene službe 14 stražnikom službe višje in nižje vrste.

Mestni stražniki višje vrste vživajo 400 gold. a. v. letne plače in imajo za se, svoje udove in svoje pod pravilno starostjo stoječe otroke pravico do provizije.

Stražniki nižje vrste vživajo 360 gold. a. v. letne plače pa nimajo pravico do kakšnega drugega preskrbovanja.

Obe vrsti dobodo službeno obleko.

Pogoji, pod katerim se sprejemajo so naslednji:

1. Starost ne pod 24. in ne čez 40. leto;
2. popolno zdravje in krepka životna rast;
3. vsakem oziru neomadežvano življenje;
4. znanje nemškega in slovenskega jezika v besedi in pisavi kakor tudi zmožnost pismena naznanila pisavati.

Pri teh lastnostih se bo pa vendar posebno ozir jemalo

- a) na izkušene doslužene podčastnike c. in kr. armade, žandarmarije in deželnega brambovstva;
- b) na možake ki so varstveno službo že opravljali ali jo še opravljajo.

Dotične prošnje, lastnoročno pisane, z predpisanim kolekom in dokladi kakor tudi z priloženim zdravstvenim spričalom o popolnem zdravju previdene, se mestnemu magistratu predložijo.

Natečaj trpi do

31. marca 1873.

Mestni magistrat v Ljubljani

13. februarja 1873.

K. Deschmann,

župan.

(57—2)

Tuji.

24. in 25. febr.

Pri **Elefantu**: Smerš iz Zagreba. — Kubuk iz Dunaja. — Hampel iz Silezije. — Leitner iz Trsta. — Meier iz Dunaja. — Mataje iz Stražiša. — Karlin iz Gorenjskega. — Petrovič s sestro iz Karlova. — Gril iz Tirolskega. — Caspari iz Berolina. — Dr. Oltov iz Ajdovščine. — Deisinger iz Logateca. — Dr. Kopač iz Zagreba. — Kanič iz Dunaja. — Wertheim iz Dunaja.

Pri **Maltcu**: Turn iz Radoljce. — Hahsman iz Dunaja. — Mehl iz Gradca. — König iz Dunaja. — Seiz iz Dunaja. — Bersinger iz Dunaja. — Hernie iz Broda. — Naglič iz Loke. — Hock iz Dunaja. — Pfanter iz Dunaja. — Golob iz Vrhnike.

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Oznaniilo.

V Avrici, blizu bleškega jezera

je hiša, šte. 4 po dražbi na prodaj, in sicer krčma, v kateri se nahaja gostilna soba z drugo posebno sobo in jedilnico vred, potem kuhinja in shramba za jedi, dobra klet pri tleh za uležavanje piva in vina i. t. d.; v prvem nadstropji je obokana klet in v drugem nadstropji za zdaj ena za stanovanje pripravna soba; kupec si lahko v drugem nadstropji še 4 sobe napraviti da.

K tej hiši spada 2 1/2 orala njiv s trati po grivah in dva deleža na avričnem spašniku. Kupci so prošni, da se v kratkem pismeno ali osobno pri posestniku **Franc Mrakič-u** oglasé. Dražba bode 12. marca t. l. (59—1)

Avrica, 23. februarja 1873.

Podučiteljska služba

Pri dvorazredni ljudski šoli v **možirskem trgu** je podučiteljska služba z letno plačo od 300 gld. in osobno priklado s 60 gld. zraven prostega stanovanja oprostena.

Prosilci za to službo, kateri so nemškega in slovenskega jezika v besedi in pisavi zmožni, naj svoje prošnje s potrebnimi dokazi zadnji čas do 15. sušca t. l. semkaj vložijo.

Okrajni šolski svet Gornjega grada

v Celji dne 15. februarja 1873.

(61—1)

V deželno knjigo vpisana grajščina na Dolenjskem,

dve uri od Ljubljane oddaljena, ob državni cesti in blizu projektirane železnice Ljubljana-Karlovca ležeča, obstoječa iz grada, gospodarstvenih poslopij, 80 oralov zemljišča in novopostavljenega mlina se prodá z dobrokupnimi pogoji. (56—2)

Pojasnila daje „**Annóncen-Bureau**“ v Ljubljani, na velikem trgu št. 313.

Za svetovno razpostavo na Dunaji

se kupujejo lepi, dolgi **ženski lasje**; rumeni (blond), rdeči in sivi imajo prednostne cene in se lahko po pošti pošiljajo; tudi se sprejemajo posamezni kosi, in denar za-nje se takoj pošlje. (33—23)

Wilhelm Stutz,

v „Zvezdi“ (Sternallee), hiš. šte. 30 v Ljubljani.

brez zdravila

Na prsih in plučah

bolani se po naravnem potu tudi v obupnih in od zdravnikov za neozdravljive razglašanih slučajih radikalno ozdravljajo brez zdravila.

Po natančnem popisu bolezni pove pismeno več

Dir. J. H. Fickert, Berlin.

Wall-Strasse No. 23.

Honorar 5 gld. a. v., ki se naj pismu priloži.

(162—47) brez zdravila

Epileptičen krč ali božjast

zdravi pismeno poseben zdravnik za božjast **Dr. O. Killisch, Berlin**, Louisenstrasse 45. (255—20)

Pričujoče ima čez tisoč bolnikov v ozdravljenji.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.